

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

15 – 3656 / 11
Београд

дел.бр. 31156 датум: 29.11.2012.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије¹ и члана 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана² у поступку контроле законитости и правилности рада Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, филијала Нови Пазар, по притужбама И. Т. из Дубова и Ш. С. из Лукавице, Заштитник грађана

У Т В Р Ћ У Ј Е

I Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Пазар, (у даљем тексту: Филијала Нови Пазар) начинила је пропуст у раду на штету И. Т. и Ш. С. тако што је Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Управи за борбу против организованог криминала, доставила комплетне списе предмета оформљених по захтевима ових грађана за признавање права на инвалидску пензију, а да о томе није сачинила ни записник о примопредаји списа предмета, нити списак докумената која су се налазила у тим списима, чиме је повредила прописе о вођењу управног поступка, прописе о канцеларијском пословању и принципе добре управе.

II Филијала Нови Пазар начинила је пропуст у раду јер није, у складу са прописима, по службеној дужности покренула поступак и извршила обнављање (реконструкцију) изгубљених предмета И. Т. и Ш. С. како би им омогућила остваривање права на инвалидску пензију.

На основу утврђених недостатака у раду, Заштитник грађана упућује Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Пазар, следеће

ПРЕПОРУКЕ

I Филијала Нови Пазар ће без одлагања по службеној дужности обновити (реконструисати) предмете И. Т. и Ш. С. и у најкраћем року одлучити о њиховом захтеву за признавање права на инвалидску пензију.

II Филијала Нови Пазар ће се писмено извинити И. Т. и Ш. С. за учињене пропусте у раду.

III Филијала Нови Пазар ће покренути поступак утврђивања одговорности службених лица у органу за учињене пропусте и у зависности од утврђеног, предузети одговарајуће дисциплинске мере.

¹ „Службени гласник РС“ бр. 98/06

² „Службени гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07

IV У будућем раду Филијала Нови Пазар ће се стриктно придржавати прописа о вођењу управног поступка и о канцеларијском пословању.

Филијала Нови Пазар обавестиће Заштитника грађана у року од 60 дана од дана пријема овог акта о предузетим мерама и поступању по препорукама, и доставити доказе који потврђују да је по препорукама поступљено.

Р а з л о з и:

Заштитник грађана је примио притужбе И. Т. из Дубова, Општина Тутин, и Ш. С. из Лукавице, општина Тутин, у којима су од овог државног органа тражили заштиту, односно остварење права и слобода које им јемчи правни поредак Републике Србије. Навели су да су пред Филијалом Нови Пазар, покренули поступак за признавање права на инвалидску пензију и да су у том поступку доставили Филијали потребну медицинску и другу документацију. У току управног поступка Филијала Нови Пазар је целокупне списе предмета И. Т. (И-6303) и Ш. С. (Д-5630) предала Министарству унутрашњих послова Републике Србије за потребе кривичног поступка вођеног пред Вишим судом у Београду. Међутим, оригинална документација је изгубљена, а И. Т. и Ш. С. су од Вишег суда, на свој захтев, добили фотокопије докумената. У суду им је речено да се оригинална документација не налази у списима предмета тог суда. Како се право на инвалидску пензију може остварити само на основу оригиналне медицинске документације, њима је ускраћена могућност да остваре то право.

Размотривши наводе из притужбе и приложену документацију, Заштитник грађана је 12. јануара 2011. године покренуо поступак контроле правилности и законитости рада Филијале Нови Пазар и од органа затражио изјашњење о свим чињеницама и околностима значајним за доношење одлуке у конкретном случају.

У свом одговору од 6. фебруара 2012. године Филијала Нови Пазар је навела да су списи предмета И. Т. и Ш. С. са оригиналном медицинском и другом документацијом уступљени 24. фебруара 2003. године Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Управи за борбу против организованог криминала, ради провере регуларности налаза, оцене и мишљења органа вештачења РФ ПИО, и да су од Вишег суда (пошто су их И. Т. и Ш. С. обавестили да се списи предмета налазе у том суду) у Београду два пута, 24. марта и 29. новембра 2010. године, тражили да им доставе списе поменутих предмета, уколико је окончан кривични поступак пред тим судом, али да никакав одговор нису добили.

Заштитник грађана је новим актом дел. бр. 7196 од 26. марта 2012. године затражио од Филијале Нови Пазар да достави копију записника о примопредаји списка предмета И. Т. и Ш. С. и списак докумената који су се у тим списима налазили.

У свом одговору од 9. априла 2012. године орган је навео да приликом предаје списка ових предмета МУП-у, Управи за борбу против организованог криминала, није сачињен записник о примопредаји нити списак докумената који су се налазили у списима предмета. Такође је наведено да је неизвесно да ли ће поступци по захтевима И. Т. и Ш. С. за признавање права на инвалидску пензију бити окончани на основу реконструкције предмета или по пријему оригиналне документације од Вишег суда у Београду. Уз одговор, орган је доставио и копију свог захтева упућеног Вишем суду 9. марта 2012. године из којег се констатује да је по претходном обраћању Филијале Нови Пазар Виши суд 27. марта 2012. године одговорио да се списи предмета И. Т. и Ш. С. **не налазе** у предмету тог суда К.бр. 2425/10.

На нови упит Заштитника грађана да ли је Управа за борбу против организованог криминала упутила писани захтев РФ ПИО, филијала Нови Пазар, за уступање наведених

предмета, и да ли су списи предмета достављени уз неки пропратни акт, орган је актом 449 Од 24. августа 2012. године одговорио да је одређен број предмета преузет („како и на који начин, није нам познато“) на даљу обраду због сумње да је у њима постојала фалсификована медицинска документација. Како су ови предмети преузимани у више наврата, сачињен је списак са именима осигураника чији су предмети уступљени УБПОК-у, а на почетку списка је наведен и захтев УБПОК-а 11бр. 231-4900/02 од 8. октобра 2002. године, али сам тај захтев није пронађен у документацији писарнице.

Чланом 64. Закона о општем управном поступку³ прописано је да се о усменој расправи или другој важнијој радњи у поступку сачињава записник, а о мање важним радњама сачињава се службена белешка.

Чланом 7. Уредбе о канцеларијском пословању органа државне управе⁴ прописано је да „основна евиденција о свим актима и предметима као минимум података садржи: класификациони знак из јединствене класификације аката и предмета по материји; основне податке о пошиљаоцу и примаоцу, **податке из којих се може да утврди где се предмет односно акт налази у току његове обраде до архивирања.**“, а чланом 11. исте Уредбе прописано је да „акти службене преписке обавезно садрже: заглавље које се састоји из назива државе, назива и седишта органа, класификационог знака, броја и датума акта; назива и седишта примаоца; текст акта; број прилога који се прилажу уз предмет односно акт; отиска службеног печата и функције и потписа овлашћеног лица.“

На основу спроведеног поступка контроле утврђено је да је Филијала Нови Пазар, супротно наведеним прописима, списе управних предмета предала УБПОК-у без икаквог записника или службене белешке и без икакве евиденције о начину достављања и о садржини онога што се доставља или, како пише у допису овог органа упућеног Заштитнику грађана 24. августа 2012. године, „како и на који начин, није нам познато“. То представља грубу повреду прописа о вођењу управног поступка и прописа о канцеларијском пословању, чија је последица онемогућавање грађана да од надлежног државног органа добију управни акт по свом захтеву за остваривање права, односно, у крајњој линији – онемогућавање грађана да остваре своја уставом и законом зајемчена права.

Чланом 145. Упутства о канцеларијском пословању органа државне управе⁵ прописано је: „Ако се поједини предмети или делови списка појединог предмета изгубе, тако да се ни после свестраног тражења не могу пронаћи или се униште или тако оштете да су неупотребљиви, покреће се поступак за обнављање. Поступак се покреће на захтев странке, заинтересованог органа или по службеној дужности. Обнављање предмета врши се на основу преписа или фотокопија несталих, оштећених или уништених списка који се прибављају од имаоца потребних списка. По потреби за обнављање предмета служе и сагласне изјаве странака и њихових заступника односно пуномоћника, сведока и вештака. Кад о појединим радњама нема података, а изјаве наведених лица нису сагласне, те радње ће се поновити уколико није донето првостепено решење.“

Филијала Нови Пазар се неколико пута, почев од марта 2010. године, обраћала Вишем суду са захтевом да јој достави списе предмета И. Т. и Ш. С., а Виши суд је у свом одговору од 27. марта 2012. године обавестио орган да се списи тих предмета не налазе у списима кривичног предмета К.бр. 2425/10. Уместо да после свих безуспешних покушаја прибављања списка предмета, а нарочито после оваквог одговора Вишег суда, предмете И. Т. и Ш. С. сматра

³ „Службени лист СРЈ“ бр. 33/97 и 31/2001 и „Сл. гласник РС“ бр. 30/2010

⁴ „Службени гласник РС“ 80/92

⁵ „Службени гласник РС“ 10/93 и 14/93 – испр

изгубљенима и покрене поступак за њихово обнављање (реконструкцију) како би окончао управни поступак по њиховим захтевима, орган непотребно одуговлачи поступак тиме што и даље покушава да прибави оригиналне списе. Тиме наноси штету овим грађанима јер, уколико би се управни поступак окончао усвајањем њихових захтева, они би већ остварили право и примали пензију; уколико би, пак, њихови захтеви били одбијени, могли би да користе правна средства у циљу остварења својих права.

Позитивни прописи и начела добре управе захтевају од органа управе да у оквиру надлежности одлуче о захтевима грађана правилном применом правног прописа на основу којег се решава управна ствар, без одуговлачења, у најкраћем могућем року. Стандард добре управе подразумева активан, ангажован став органа управе у обављању радњи из свог делокруга и њихово спровођење сагласно закону. Незаконито, неажурно и неефикасно поступање је, несумњиво, акт лоше управе. У конкретном случају, Филијала Нови Пазар је достављањем списка предмета другом органу без сачињеног записника о примопредаји и накнадним одуговлачењем у погледу обнављања изгубљених предмета поступила супротно прописима о вођењу управног поступка, о канцеларијском пословању и супротно принципима добре управе.

На основу свих утврђених чињеница и околности, Заштитник грађана је утврдио пропуст у правилности и законитости рада Републичког фонда за пензијско и ин валидско осигурање, филијала Нови Пазар, и сагласно члану 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана, упутио органу управе препоруку ради отклањања уочених недостатака у раду, као и у циљу унапређења рада органа управе и спречавања сличних пропуста у будућности.

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

др Горан Башић

Доставити:

- Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Пазар
- копије притужбоцима И. Т. и Ш. С.